

536

2017-03-22

Kommunstyrelsen

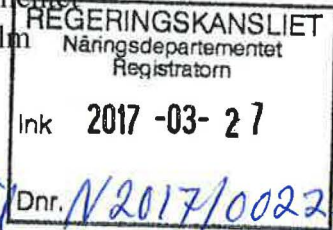
Åsa Johansson

0563-185 30

asa.f.johansson@hagfors.se

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Svar på remiss "För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd" (SOU 2017:1)

I juni 2015 tillsatte regeringen en parlamentarisk landsbygdskommitté med uppdrag att ta fram en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder. I december 2016 presenterade landsbygdskommittén sitt slutbetänkande "För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd" (SOU 2017:1).

Kommitténs förslag innehåller åtta områden med olika mål vilka vi överlag ställer oss positiva till. Landsbygdskommitténs övergripande mål är en livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd, vilka är viktiga även för vår kommun. Vi har nyligen antagit en framtidsstrategi där vi pekar ut fem prioriterade områden; livskvalitet för alla, stärkt näringsliv, höjd kompetens på alla nivåer, bättre kommunikationer och en god grön kommun. Vi ska nu påbörja arbetet med implementering och att jobba med våra områden och uppfylla våra mål, men ser att det finns väldigt många utmaningar framför oss. Vi vill vara en del av den viktiga befolkade, aktiva och växande landsbygden men vi klarar inte utmaningen själva. Därför reagerar vi nu genom att framföra våra synpunkter på förslaget även om vi inte är en remissinstans. Vi ställer oss såklart positiva till förslaget om en utvecklad landsbygd, men ställer oss frågande till varför vi inte är en del av det.

Nedan följer tre synpunkter på kommitténs förslag:

Värdering av nybyggda hyresfastigheter (bostadspolitik och samhällsplanering)

De flesta kommunala bostadsbolag har idag problem när de ska bygga nya hyresrätter då det alltid finns ett krav på att skriva ner värdet på fastigheten med mellan 40-60% av anskaffningsvärdet. Detta gäller även om man visar att fastigheten kommer att bära sig vid en viss uthyrningsgrad. Orsaken till att det är så är att det beslutades att de allmännyttiga bostadsbolagen skulle

vara mer lika övriga bostadsbolag. Vi skulle önska ändrade regler för allmännyttiga bolag, som skulle kunna göra det lättare för mindre kommuner att bygga.

Avståndsbaserat reseavdrag

Vi motsätter oss alla försämringar av reseavdraget. Reseavdraget är mycket viktigt för vår kommun. Med våra avstånd och stora geografiska yta är det svårt att få till kollektivtrafikförbindelser i hela kommunen, vilket kräver minst ett fordon för de flesta familjer för att ha ett drägligt liv. Många av våra invånare är beroende av reseavdrag då de pendlar till andra orter för arbete. Vi har också arbetskraft som pendlar in till kommun från andra orter, ofta med kompetens som inte finns inom kommunen. Vi och våra företagare är därför beroende av att människor fortsätter pendla in och ut till vår kommun. Så länge förbindelserna i vår kommun och i länet är så begränsade som det är idag är reseavdraget i nuvarande form oerhörd viktig för oss. Vi tycker att reseavdraget skulle vara betydligt mycket högre då detta skulle göra att våra invånare skulle få en mer likvärdig livssituation jämfört med de människor som bor i mer tätbefolkade regioner.

Varför är inte vår kommun med bland de 23 kommunerna som har extra stora utmaningar?

Kommittén har identifierat 23 kommuner inom nuvarande stödområde A där företagen har särskilda svårigheter när de ska utveckla sina verksamheter på grund av långa avstånd och att man finns i en glest befolkade arbetsmarknadsregioner. Vi tycker naturligtvis att Hagfors kommun borde ingå i stödområde A i det här förslaget då vi är en lika utsatt kommun som övriga i stödområde A. Precis som de övriga kommunerna har vi såväl geografiska som demografiska utmaningar.

Befolkningsunderlaget i vår kommun begränsar utbudet av arbetskraft. Vilket också förvärras av en besvärande befolkningsutveckling. Befolkningen var som störst år 1961 med 21 079 personer. Endast vid tre enskilda år sedan dess har befolkningssiffrorna varit positiva, alla andra år har den minskat. Två tredjedelar av landsbygdskommunerna har förlorat invånare sedan 1985 och 33 kommuner har tappat minst en femtedel av sin befolkning. Hagfors kommun finns bland dessa, sedan 1985 har vi förlorat 4 700 invånare eller 28 % av invånarna (SCB, 2015), vilket gör att vi ligger på en nionde plats av alla 290 kommuner.

Demografin är också ytterst besvärande för vår kommun då 28,8% är i ålderskategorin 65 år eller äldre (SCB, 2015), det är det fjortonde högsta talet i Sverige. Vår invånartäthet är den fjortonde lägsta i Sverige med 6,5 invånare per kvadrat kilometer.

Vårt näringsliv har långa avstånd till leverantörer och kunder, och har inte de bästa förutsättningarna då våra kommunikationer inte är tillräckligt utbyggda. Vi har ingen Europaväg eller järnväg och de vägar som finns är

inte tillräckliga för den tunga industritrafik till och från kommunen, som vår kommun och våra företagare är beroende av.

Vi har långa avstånd och förhållandevis dåliga förbindelser. Bättre möjlighet till kommunikationer skulle göra att vi får en ökad tillgång till arbetskraft. Kommunikationerna till residensstaden med buss är väl utbyggda men det är en omöjlighet att täcka in kommunens yta på ett bra sätt, det är bara kommunens två huvudorter som har vettig busstrafik. Restiden till residensstaden med kollektivtrafik är mellan 1,5 timmar till 2,5 timmar beroende på vart i kommunen invånaren bor och detta är inte tillfredställande. Vi har inte heller någon lokaltrafik utöver skolskjutsar, vilket gör att många ändå blir beroende av bilen för att kunna nyttja kollektivtrafiken, vilket såklart också förlänger restiden.

Vi har få privata arbetsställen och ett näringsliv med begränsad branschbredd. Vår arbetsmarknad är mycket känslig då vi är beroende av en stor aktör inom ståltillverkning. Rapporten Sårbara kommuner 2016 klassificerar vår kommun som den sjunde mest sårbara kommunen i Sverige i en sammanvägning av företagande, arbetsmarknad och beroende av enskilda större företag.

Vi behöver förbättra företagsklimatet, vilket bidrar till tillväxt i befintliga företag, men också attrahera nya etableringar och på sikt nya och bevarade arbetstillfällen.

Vi har idag knappt några statliga jobb inom kommunen. För oss vore det en viktig pusselbit. Det skulle leda till att arbetsplatsutbudet och servicen breddas. Det bidrar i sin tur till att det privata näringslivet får lättare att locka två personer i ett hushåll till orten. Arbetsförmedling har öppet tre dagar i veckan. Det finns ett servicekontor där medborgare kan få hjälp från Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket men denna har endast öppet några timmar två dagar i veckan. Under våren 2017 stänger Migrationsverket sitt kontor i kommunen, en myndighet som varit oerhörd viktig för oss då vi tagit emot många nyanlända, både under den mest belastade perioden under 2015-2016, men också historisk sett.

Vi angränsar till flera kommuner som ligger inom stödområde A. Detta gör att vi har en konkurrensnackdel gentemot dessa kommuner vad gäller att locka till oss bland annat nya företagsetableringar, nyinflyttade och kompetent arbetskraft.

Den slutsats vi drar av detta är att vi mycket väl kvalar in som en kommun inom stödområde A.

Statistik som visar var Hagfors kommun ligger enligt kriterier som övriga kommuner inom stödområdet blivit bedömda utifrån:

Kommun	Inv. 2015 ³⁵	% ³⁶	Kategori ³⁷	Region ³⁸	Bransch- bredd % ³⁹	Arbets- ställen privat ⁴⁰	Syssel- satta privat ⁴¹
Hagfors	11 824	-11	Gles	Del av Karlstad*	20	1 545	3 825

³⁵ Statistikunderlag från Arena för tillväxt och Swecos rapport *Sveriges nya geografi 2016*.

³⁶ Förändring invånare 2005-2015 Statistikunderlag från Arena för tillväxt och Swecos rapport *Sveriges nya geografi 2016*.

³⁷ Enligt Tillväxtanalys kommunkategorier, se bilaga 2.

³⁸ Enligt Tillväxtanalys definition av funktionella analysregioner, se bilaga 2.

³⁹ Indikator på näringslivets diversifiering. Den mäts genom att ställa antalet befintliga branscher i relation till antalet möjliga branscher. Ovägt medeltal för riket är 28,6 % och medianvärde är 25,2%. Statistikunderlag från Arena för tillväxt och Swecos rapport *Sveriges nya geografi 2016*.

⁴⁰ Statistikunderlag från Företagarnas, beräkningar 2016 med utgångspunkt från SCB, Företags- registret.

⁴¹ Statistikunderlag från Företagarnas, beräkningar 2016 med utgångspunkt från SCB, Företags- registret.

* Fram till 2015 var Hagfors kommun en egen region.

Med vänlig hälsning

Åsa Johansson
Kommunstyrelsens ordförande